

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 3. Parentum amor in liberos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

esse, non matri. Ecce adversarius in pectore tuo Christum conatur occidere: ecce donativum, quod militaturus acceperas, hostilia castra suspirant. Licet parvulus ex collo pendeat nepos; licet sparsò crine, & scissis vestibus, ubera, quibus te nutrierat, mater ostendat; licet in limine pater jaceat; per calcatum perge patrem, siccis oculis ad vexillum crucis evola. Solum pietatis genus est, in hac re esse crudelem. Veniet, veniet postea dies illa, quò victor reverteris ad patriam; quò per Jerosolymam cœlestem vir fortis coronatus incedas. S. Hieron. ep. 1. ad Heliodorum.

Et Joannes B. sanctam matrem habuit, Pontificisque filius erat: & tamen nec matris affectu, nec patris opibus, vincebatur; ut in domo parentum cum periculo viveret castitatis. Vivebat in eremo, & oculis desiderantibus Christum nihil aliud dignabatur aspicere. Id. ep. 4. Rustico Monacho vivendi fomam præscribens.

Honora patrem tuum; sed si te à vero Patre non separat. Tamdiu scito sanguinis copulam, quamdiu ille suum noverit Creatorem. Alioquin David protinus tibi canit Ps. 44. 11. *Audi filia, & vide, & inclina aurem tuam, & obliviscere populum tuum &c.* Grande præmium parentis oblii: *concupiscet Rex decorem tuum*, & dicet tibi: *tota pulchra es amica mea &c.* Cant. 4. 7. Id. ep. 10. ad Furiam de viduit. servanda.

Cum aliquid eorum; quæ Deo probantur, effimus; quicumque id prohibuerit, sive pater, sive mater, sive quisvis; is inimicus, & hostis esto. S. Chrysostr. lib. de Virginit.

Utilius est, parentes morore afficere, quàm Deum. Joan. Clim. gradu 3. de peregrinat. & somnijs.

Impius est, qui animæ suæ pro suis parentibus est crudelis: majoremque temeritatem hac nemo habet, quàm ut animam suam ponat ita periculosè quis pro amicis suis. Petrus Blefens. ep. 11. ad Clericum, ingressum Religionis amore amicorum retardantem.

§. III.

Parentum amor in Liberos.

Num. 1.

Sit equalis.

Isaac amabat Esau. Gen. 25. 28. & *Rebecca diligebat Jacob.* S. Ambros. l. 2. de Jacob c. 2. Accipite bonum certamen inter parentes: mater deferat affectum, pater iudicium: mater circa juniorem tenerà pietate proterdat; pater circa seniore naturam honorificentia servet. Hic magis honoret, illa plus diligat; dum singuli singulos foveant, non in unum uterque conspiret. apud Baeza t. 1. l. 3. §. 3.

Quare negligitis? Gen. 42. 1. Quæres: quâ ratione Joseph tam diu incognitus mansit in Ægypto, putà 23. annis, ita ut de se nihil *Polyanthea Sacra. Tom. II.*

unquam nuntiârit patri adeò propter se morerenti? cur hoc ita fieri, & celari, voluit Deus? R. quia Deus hoc quasi purgatorium moreris voluit dari Jacobo, licet iusto, ob levitiam ejus quædam peccata: tum quia nimis, & cum invidia fratrum, amaverat Josephum. Solet enim Deus nimios Sanctorum circa rem aliquam, vel personam, amores hõc modò per adversa, quasi vinum injectâ aquâ temperare. Ita S. August. l. 82. de temp. Cornelius hic. Amare liberos, dulce; & impenitus amare, prædulcius. Sed frequenter ipse amor patrius, nisi moderationem servet, nocet liberis: si aut nimia indulgentia dilectum resolvat; aut prælatio unius cæteros ab affectu germanitatis ayertat. Plus acquiritur filio, cui fratrum amor acquiritur: hæc præclarior munificentia patrum, hæc ditior hæreditas filiorum. Jungat filios æqualis amor, quos junxit æqualis natura. S. Ambros. lib. de Joseph. c. 2. apud Alvarez Illustr. 30. in Gen. 37.

Filij tui sicut novella olivarum in circuitu mensæ tuæ. Ps. 127. 3. Pater quasi centrum domus suæ; à centro lineæ ducuntur æquales ad circumferentiam. Non est unus in Angulo-Beata domus, in qua servatur æquitas. Mox addit: *ecce sic benedicetur homo.* Hugo: non solum benedicet tibi Dominus de terra, temporalia bona tribuens; sed etiam benedicet ex monte sancto suo, & altissimo tabernaculo suo, ut videas bona Jerusalem. Alvarez in Gen. 37. Illustr. 30.

Dic, ut sedeant hi duo filij mei &c. Matth. 20. 21. Quare pia mater filio magis dilecto non petis? prudenter egit honorem illum non in particulari, sed in communi petens, Imitentur eam parentes, nè filium unum præ altero diligant; nec in re familiari alij alijs proponantur; nisi gravis adsit causa: nam alioquin magnæ oriuntur discordiæ. Diez, conc. 1. in festo S. Jacobi.

Num. 2.

Non plus quàm Deum, & se.

Cumque alligasset Isaac filium suum &c. Gen. 22. 9. Ostendit Abraham, charissimum quidem sibi esse filium; sed multo chariorem filio existere Dominum; totos affectus convertit in Deum; cui jam se noverat mancipatum. S. Chrysostr. in Gen. 1. de fide Abrah. Quòvis igne vehementiorem excitavit charitatem; acutioremque gladiò amorem reddidit: nam in ipso vincula præscidit natura. S. Ephrem. in Abrah. & Isaac. O spectaculum formidandum! amor in prolem, Dei que dilectio, iudicio contendunt; & judex ensifer instat Abrahamus, ac ense jus dicit; victoriamque Dei dilectioni tribuit; consignat sanguine, testemque victoriæ sacrificium facit. S. Basilus Seleuc. or. 7. de Abrah. Tentavit Deus Abraham, præcipiens, ut immolaret filium suum; ut in exemplum alijs innotesceret obedientia ejus: ut omnes parentes discant, quantum præponenda sit

M m 2

obe-

obedientia Dei filiorum dilectioni. S. Bernardinus s. de sacrificio Abrahae.

In me sit ista maledictio. Gen. 27. 13. Itaque aliqui parentes, licet non verbis, attamen operibus idem faciunt: nam illicitae negationes, & inventiones malae, quibus filijs suis altas fedes obtineant, idem est, ac si dicerent: filius meus Canonicatum obtineat, ego in Infernum abeam. Diez conc. 1. in festo S. Jacobi.

Si homuncio uxori suae potuit dicere: *nunquid non ego melior tibi sum, quam decem filij?* 1. Reg. 1. 8. Et de filio Tobia mater Anna. Tob. 10. 5. *omnia simul in te uno habentes, te non debuimus dimittere.* Nunquid verius creator tuus dicit tibi: non melior tibi sum, quam decem, & mille, non modo filij, sed patres, matres, fratres, sorores, amici, Duces, Episcopi, Magistri, nutritij, sponji? Nunquid & tu cum S. Francisco exclames: Deus meus, & omnia! Deultreman de amore l. 3. c. 3. sect. 4.

Qui amat filium, aut filiam, super me, non est me dignus &c. Matth. 10. 37. Non immittit odium ad proximum, ubi alias praecipit diligere inimicum; nec condemnat jura naturae creatae, quam ex amore creavit, quam legibus ad invicem stringit amoris; sed duos amores constituens, hominis, & Dei; amorem Dei creantis, gubernantis, redimentis, & beatificantis; amori hominum voluit praevallere: ut unus non extinguatur ab altero; nec alter impediatur ex altero; sed alter alteri praefertur, alter alteri subjiciatur: ut, servata lege justitiae, qui per omnia est praestantior, in omnibus ex amore sit potior omnibus creatis, quocumque jure diligendis. Sim. Cas. l. 8. c. 21. Perspicuum est, quod non damnet amorem; sed ipso non vult in amore esse posterior, sed praefertur. Ordo quidem est naturalis, & originalis justitiae; ut potiora magis, minora minus diligantur. Ac per hoc non est dignus Deo, qui quocumque conjunctos sibi diligendo praefert. Non tollitur charorum amor, sed ordinatur. Et amoris ordinem habere a sponso suo se fateatur Ecclesia Cant. 2. 4. *ordinavit in me charitatem:* scilicet, ut non diligenda non diligerentur; ut amarentur amanda; minora minus, majoraque magis. Nec vita propria dilectioni Dei praeferranda est. Sim. Cas. l. 9. c. 24. *Qui amat &c.* quia bonum creatum caducum, finitum, praefert bono divino, incommutabili, atque immenso. Ordo namque charitatis efflagitat; ut Deus summè, & incomparabiliter, ac sine mensura, diligatur toto corde. Deinde propria anima, deinde proximus, deinde proprium corpus. Inter proximos verò maximè diligendi sunt parentes; nec propter alicujus rei creatae favorem, amorem, sive intuitum, recedendum est ab amore, & cultu divino. Dion. Carthus. in Matth. 10.

Quid est ergo, aut quomodo amandos dicimus filios? quò? absque dubio, nisi quò Deus ipse constituit. Neque enim est ullus melior filiorum amor, quam quem ille do-

cuit, qui ipsos filios dedit. Neque possunt pignora melius amari, quam si in eoipso, à quo data sunt, amentur. Quomodo ergo Deus filios amari iusserit, non dico ego: dicat sermo ipse divinus, qui ad patres omnes generaliter ita loquitur, ut tradant mandata Dei filijs suis, Ps. 77. 7. *ut ponant in Deo spem suam &c.* Salvianus l. 3. ad Eccl. Cathol.

Amate; itaque non obislimus, amate filios vestros; sed camen secundò à vobis gradu. Itaque illos diligite, nè eosipfos odisse videamini. Inconsultus namque, & stultus, amor; & alterius memor, & sui immemor. Id. l. 3.

O miserum parentum gaudium de bono perfunctorio filiorum! ò nefanda parentum amentia, qui saepe proprijs natis causa perditionis existunt; & saepe simul cum filijs traduntur gehennalibus flammis. O parentes! nolite pro filijs animas ponere; vos obligare ad aeternitatem poenarum pro temporali gloria filiorum. Sim. Cas. de justit. Christ. l. 15. c. 2.

Inordinatus parentum amor efficit; ut sic filijs terrena provideant, ut ipsi amittant aeterna. Cum matri Neronis diceretur: si filius tuus imperaverit, occidet te; respondit: occidat; dum imperet. Joan. Osor. f. 4. D. 2. Quadr.

Num. 3.

Parentum major amor in filios, quam filium erga eos.

Quis mihi tribuat, ut ego moriar pro te! 2. Reg. 18. 33. Nunquid hoc dixit de Jonatha amico suo? de parricida dicidebuit, quia mors peccatorum pessima. Pium erat, mori pro impio, ut esset, quem poeniteret; esset, cui miseretur Deus, nè in aeternum periret. Aelredus spec. char. l. 1. c. 34. apud Escobar t. 1. Mir Chr. l. 10. sect. 2. obl. 2.

Multa habemus exempla parentum, qui ad Christum supplices veniunt pro filijs; nullum verò, in quo filij pro parentibus. Joan. 4. 46. Regulus pro filio. Matth. 15. & Chananaea pro filia. Matth. 20. 20. Mater Zebedaei pro filijs. Luc. 9. 38. filius daemonicus. Hinc colligitur, longè majorem esse in proles, quam harum in illos: imò magis multi afficiuntur hereditati, quam patri, & pietati. Non legitur speciale praecipitum à Deo datum parentibus, ut filios diligant: quia hoc abundè maximè in temporalibus, facturi. Marchantius D. 23. Pent.

Num. 4.

Parentum in filios amor bonus, & moderatus.

Et nunc rex graditur ante vos. 1. Reg. 12. 2. Samuel Moysem imitatus, non constituit filios suos muneris, ac principatus sui haeredes, quando sciebat patriae disciplinae, & Legalis observantiae exhaeredes; sed eos totius populi censurae judicandos, puniendosque commisit. Unde D. Hieronymus l. 1. con-

con-

Ontra Jovin, eos, qui filiorum suorum nimio dantur affectu, reprehendit: cum legamus, inquit, Moysem, & Samuelem, filijs suis alios proutulisse; nec putasse liberos, quos videbant Domino displicere. Mendoza in 1. Reg. 1. annot. 7. sect. 1. amoris æqualitatis.

In nos ita se gerit Dominus, ut nos in nostros filios. *Filij tibi sunt; erudi, & curva illos*, suadet Ecclesiast. 7. 25. atqui filios nostros, & filias, valde, & supra quodcunque, amamus. Clem. Alex. t. 1. Padag. c. 9.

Num. 5.

Parentum amor malus in filios.

Acerbò luctu dolens pater citò sibi rapti filij fecit imaginem. Sap. 14. 15. Probat, idola esse nuperum hominis inventum, ex eo, quòd illa adinventum sint à parentibus, ad leniendum dolorem conceptum ex prapropera morte filiorum, vel charorum: quòd scilicet, ut eorum memoriam sibi saltem ad aliquale solatium conservarent, fecerint eorum imagines, easque veluti idola cum suis coluerint. Amor enim parentum in filios est cæcus, & amens. Cornelius hic.

O sævi parentes in filios! ô qui eos genuistis in hanc miseriam; & vestra incuria, vestraque malitia, illos disponit ad gehennam! O perversa dilectio! quæ filium temporaliter diligit, & in æternum odit. O perverfus parentum affectus, qui taliter beat filios, & Dei facit inimicos. Sim. Cals. de Inst. Chr. l. 15. c. 2.

§. IV.

Parentum imprecatio efficax.

Irregijs. Gen. 27. 34. Cur Esau tam avidè, & instantè, petijt benedictionem? R. quia longò usu didicerant illò tempore homines, patris benedictionem, vel maledictionem, plurimum valere. Eccli. 3. 11. *benedictio patris firmat domos filiorum* &c. Ità Sem, & Japhet, benedicti à Noe. Gen. 9. 26. idipsum à Deo consecuti sunt. Ità Jacobi benedictio data Ephraim, & Manasse Gen. 48. 20. Et alia data duodecim filijs. Gen. 49. Moysis data duodecim tribubus. Deut. 33. 1. fuit efficax, & reipsa completa. Ità benedictio Tobia datà filio c. 5. 21. Ità Mathathia patris benedictione Machabæi fortes, & invicti, evasere in bello. 1. Mach. 2. 69. &c. E contra Cham à patre Noe maledictus Gen. 9. 25. talis in omni sua Chanæorum posteritate evasit. Sic & Ruben à Jacobo maledictus; Levi quoque & Simeon. Gen. 49. 4. S. August. l. 22. Civit. c. 8. de prolibus decem à matre maledictis; qui mox horribili membrorum tremore percussi sunt, ideoque totò pene orbe Romano vagabantur. S. Ambros. l. 2. de Jacob. c. 3. bonus pater, cum duos haberet filios, unum intemperantem, sobrium alterum; quòd utriusque consuleret, intemperanti præfecit sobrium, & insipientem prudenti statuit obedire; ut regentis imperiò suum melioraret affectum. Gen. 27. 40. Cornelius in Gen. 27. 34.

Fuit hæreditas eorum in medio possessio-

nis filiorum Juda. Jos. 19. 2. Quarunt Interpretes, cur Simeonis tribus, præ alijs, quasi emendicatò vixerit? inter alienos limites collocata? ajuntque, hoc fuisse ob maledictum patrum. Gen. 49. 7. *dividam eos in Jacob, & dispergam eos in Israel.* Naxera in Jos. 19. §. 9. parentum maledictum miserum saepe in filijs sortitur effectum.

Et interrogavit patrem ejus: quantum temporis est, ex quo ei hoc accidit? at ille ait: ab infantia. Marci. 9. 20. Requirit non utnescius, sed ut prodat causam, ad parentum doctrinam. Quarunt Patres: quomodo dæmoni licuerit divexare innocentiam? Causam dat S. Chrysol. l. 51. patrem scilicet dæmonibus filium obtulisse: interrogatione tali, inquit, tempus aperit, ætatem pandit, revolvit infantiam; ut tanti mali causa non tangat sobolem, sed parentem: quia à Deo sibi datum pignus ad diaboli gratiam, dæmonum retulit ad honorem-repletur dæmone parvuli, quando à parentibus suis offeruntur diabolo. Naxera in Jos. 19. §. 9.

Venerunt aliquando ad S. Parthenium parentes adductò filio, qui graviter à dæmone vexabatur; rogantes, ut filium illò liberarent. S. Parthenius respondit: sinite, torqueatur: vobis saepe molestus fuit; & quam eidem optastis, justam sustinet pœnam. Metaphrast. 7. Febr. Pater filia quinquenni, quam deprehenderat lac comedentem, in ira imprecatus est; ut unà cum lacte dæmonem voraret: cum dicto diabolus involavit in puellam, quam usque ad maturam ætatem miserè cruciavit. Cæsar. l. 5. c. 26. apud Stengelium t. 2. div. jud. c. 59.

§. V.

Parentum mala exempla sequuntur filij.

Ex Veteri.

Descendit Dominus, ut videret civitatem, & turrim, quam edificabant filij Adam. Gen. 11. 5. ut enim hic in terris esse voluit, sic & nepotes cælum petebant. Quæris: cur in Sodomis & parvuli perierunt? Gen. 19. 25. Albinus q. 182. nonne prævisum est illis, nè diutius viventes patrum exempla sequerentur? Velloso in Judith 7. Paren. 34.

Ejice ancillam hanc, & filium ejus. Gen. 21. 10. quia crimen filij tribuebat matri. Mendoza in 1. Reg. 1. 1. annot. 4. sect. 3. mala filiorum parentibus imputantur.

Non accipies uxorem filio meo de filiabus Chanæorum. Gen. 24. 37. Multæ circum erant nationes, ex quibus sponsam posset deligere servus pro Isaac; alijs verò omissis, cavet, nè ex Chanæis accipiat, qui originem ducebant à Chanaan nepote Noe, qui ab avo maledictus. Gen. 9. 25. ne scilicet filius avitos mores inducat, & in filium, ac nepotes, malum grassetur. Qui enim à malo patre malè fuerunt educati, impietatem tam firmiter hauserant; ut vix eam possent excutere. Ità Ambros. l. 1. de Abrah. c. ult. constrinxit autem

M m 3 eum,